

Segregacioni në arsim në Komunën e Gjakovës

Gjatë vitit 2011 dhe 2012, ECMI Kosova ka avokuar kundër edukimit të nxënësve të komuniteteve rom, ashkali dhe egjiptian në klasë të ndara në sistemin arsimor të Kosovës. Të mërkurën më 16 janar 2013, kjo ka rezultuar në një padi të dorëzuar në emër të 8-tetë prindërve të komuniteteve rom, ashkali dhe egjiptian të cilët ishin të vendosur - nga shkolla fillore 'MUSTAFA BAKIJA' në Gjakovë - në një klasë të ndarë të klasës së parë të veçuar nga kolegët dhe/apo moshatarët e tyre shqiptarë. Buletini informativ më poshtë paraqet të gjitha veprimet e ndërmarra nga ECMI Kosova që kanë çuar deri në dorëzimin e padisë.

Në vitin shkollor 2011-2012, ECMI Kosova ka pranuar raporte mbi praninë dhe/apo ekzistencën e klasave të ndara në tri shkolla në komuna të ndryshme në Kosovë, duke përfshirë edhe shkollën fillore 'Mustafa Bakija' në Gjakovë. Kjo praktikë diskriminuese është shprehimisht e ndaluar nga legjislacioni i Kosovës, si dhe me Konventën Evropiane për të Drejtat e Njeriut.ⁱ Rrjedhimisht, ECMI Kosova, në bashkëpunim me CLARD-in, ka paraqitur ankesa tek shkollat përkatëse, duke rezultuar - deri në fund të vitit shkollor - në shpërbërjen e të gjitha klasave të ndara dhe shpërndarjen e fëmijëve të veçuar në klasa shumetnike. Në Gjakovë, kjo shpërbërje është shoqëruar me një urdhëresë të lëshuar nga Kryetari i Komunës kundër segregacionit në arsim.ⁱⁱ

Megjithatë, ECMI Kosova besonte se për një zgjidhje të qëndrueshme të këtij problemi ishte e nevojshme që të krijohet një politikë formale për të parandaluar dhe ndaluar segregacionin në arsim, në përputhje me *Strategjinë për integrimin e komuniteteve rom, ashkali dhe egjiptian në Republikën e Kosovës*.ⁱⁱⁱ Për më tepër, ECMI Kosova ka kërkuar bashkëpunim nga Ministria e Arsimit, Shkencës dhe Teknologjisë (MASHT) në lidhje me këtë çështje, por MASHT-i ishte i mendimit se çështja tashmë ishte rregulluar siç duhet dhe ishte zgjidhur në mënyrë efektive.

Në fillim të vitit shkollor 2012 - 2013, ECMI Kosova ka marrë raporte nga prindërit e komuniteteve rom, ashkali dhe egjiptian që shkolla fillore "Mustafa Bakija" kishte vendosur një klasë të parë vetëm me nxënës që u takojnë komuniteteve rom, ashkali dhe egjiptian. Prindërit autorizuan ECMI Kosovën dhe CLARD-in për të marrë të gjitha hapat e nevojshëm për të siguruar ndalimin e kësaj praktike diskriminuese. Një ankesë zyrtare i është paraqitur menjëherë MASHT-it -- për të cilën ende nuk është marrë përgjigje -- dhe është organizuar një vizitë në shkollë për të verifikuar praktikën e segregacionit.

Fakti që shkolla fillore "Mustafa Bakija" përsëri ka iniciuar politikën e saj të ndarjes së nxënësve në klasë të veçanta, pavarësisht se çështja e segregacionit tashmë ishte ngritur në vitin e kaluar shkollor, ka lënë ECMI Kosovën të besojë se nevojitet një veprim i fortë për të ardhur tek një zgjidhje e qëndrueshme sa i përket këtij problemi. Prandaj, ECMI Kosova, në bashkëpunim me CLARD-in, vendosi të mbështesë tetë-(8) prindërit e fëmijëve të prekur romë, ashkali dhe egjiptianë në paraqitjen e një padie kundër Drejtorisë së Arsimit të Komunës së Gjakovës. Kjo padi ishte paraqitur në Gjykatën Themelore në Gjakovë të mërkurën më 16 janar, 2013 nga përfaqësuesit ligjor të prindërve duke kërkuar: shpërbërjen

e kësaj klase të veçuar, transferimin apo shpërndarjen e studentëve të prekur në klasë shumetnike; dhe, kompensimin për dëmet jo-materiale të shkaktuara për shkak të shkeljeve të të drejtave të njeriut.

ECMI Kosova shpreson që kjo padi do të rezultojë në një zgjidhje të shpejtë të situatës në shkollën fillore “Mustafa Bakija” dhe të përcaktojë një herë e përgjithmonë se arsimimi i veçuar për nxënësit që u takojnë komuniteteve rom, ashkali dhe egjiptian është i papranueshëm në Kosovë.

Të gjitha veprimet e raportuara në këtë buletin informativ kanë qenë pjesë të projektit të ECMI Kosovës *“Rritja e ndikimit pozitiv të Ligjit për grupet e rrezikuara dhe të marginalizuara (GRM-të) në Kosovë”*, projekt i financuar nga Bashkimi Evropian (BE) dhe i menaxhuar nga Zyra BE-së në Kosovë.

Fundnotat

ⁱ Diskriminimi është i ndaluar me Kushtetutën e Republikës së Kosovës dhe Ligjin për Arsimin Parauniversitar në Republikën e Kosovës, ndërsa Ligji Kundër Diskriminimit - përveç që ndalon diskriminimin - gjithashtu shprehimisht ndalon segregacionin. Gjykata Evropiane e të Drejtave të Njeriut ka vendosur në disa raste se arsimi i veçuar i fëmijëve romë shkel Konventën Evropiane për të Drejtat e Njeriut, shih: D. H dhe të tjerët kundër Republikës Çeke (nëntor 2007); Sampanis dhe të tjerët kundër Greqisë (qershor 2008); dhe, Orsus dhe të tjerët kundër Kroacisë (mars 2010).

ⁱⁱ 2011 Udhëzimi i Komunës së Gjakovës, Nr. 610-5647-2011, datë 13 shtator, 2011..

ⁱⁱⁱ Strategjia për integrimin e komuniteteve rom, ashkali dhe egjiptian në Republikën e Kosovës, 2009 - 2015 përcakton se “Qeveria duhet të miratojë akte ligjore që ndalojnë dhe parandalojnë çdo lloj të ndarjes së fëmijëve në shkolla të ndara, ndërtesa të veçanta, klasë të veçanta apo përbrenda klasave bazuar vetëm në përkatësinë etnike.” (faqe 23)